

der Ministerial-Verordnung vom 8. Mai 1872, R. G. Bl.-Nr. 68, und des § 17 Punkt 13 des Gesetzes vom 9. März 1879, L. G. Bl.-Nr. 13, abzuhaltenden Bezirkslehrerkonferenzen und der Vorbereitung der Lehrer auf den Unterricht wird angeordnet:

a) Die Mittheilung herabgelangter Erlässe in extenso bei den Bezirkslehrerkonferenzen ist überflüssig, da diese Erlässe ohnehin den Schulleitungen zukommen und von diesen den Lehrern bekanntzugeben sind. Der Inspector hat sich also dabei und auf die Erklärung solcher Normen zu beschränken, welche eine Erläuterung bedürfen.

b) In der Conferenz sind vor allem methodische und pädagogische Fragen zu besprechen und Hospitierungen zu veranstalten. Die Themata sind von allen Konferenzmitgliedern schriftlich anzuarbeiten, die methodischen auch durch Stundenbilder zu illustrieren, alle vom Bezirksschulinspector zu censurieren und mit dem Berichte über die Conferenz dem Landesschulrath einzusenden. Den Referenten bestimmt der Bezirksschulinspector auf Grund der Ausarbeitungen unmittelbar vor der Conferenz.

c) Jedes Mitglied der Conferenz hat in seiner Ausarbeitung die benützten Werke gewissenhaft anzuführen.

d) Der Bezirksschulinspector (der ständige Ausschuss) hat die Themata planmäßig zu wählen und zu vertheilen. Die Zahl derselben darf nicht auf Kosten der Gründlichkeit vermehrt werden.

e) Die Themata sind so zeitlich zu bestimmen, dass die Lehrer genügend Zeit haben, sie eingehend zu studieren und gewissenhaft anzuarbeiten.

Mit Rücksicht auf die Wichtigkeit einer gewissenhaften Vorbereitung der Lehrer auf den Unterricht und der Aneignung der von Wissenschaft und Praxis anerkannten und von der Bezirkslehrerkonferenz angenommenen Methoden (§ 62 der Schul- und Unterrichtsordnung) sind die Lehrer weiters zu verhalten, den Bestimmungen dieses Paragraphen genau zu entsprechen, sich gewissenhaft auf den Unterricht vorzubereiten, vor Beginn des Schuljahres den Lehrstoff der Klasse, in welcher sie wirken werden, auf die Quartale, Monate und Wochen zu vertheilen und in einem eigenem Tagebuche den an den einzelnen Tagen, bezw. in den einzelnen Stunden zu bietenden, resp. einzuübenden Lehrstoff zu verzeichnen.

Die Ausführung dieser Stoffvertheilung, bezw. die Führung des Tagebuches ist im Sinne des § 26 alin. 2 der Schul- und Unterrichtsordnung, bezw. des § 2 lit. i—n, und der §§ 3 und 4 des Ministerial-Erlasses vom 18. Mai 1869, Z. 140, Prs. Min. Vdg. Bl.-Nr. 44, des § 29 Bl. 3. 4. und 5. des Gesetzes vom 25. Februar 1870, L. G. Bl.-Nr. 11 und nach der Ministerial-Verordnung vom 3. November 1899, Z. 9571, Ministerial-Verordnung Bl.-Nr. 59 von den Oberlehrern, resp. den Bezirksschulinspectoren und vom Landeschulinspector genau zu überwachen.

Hievon wird der k. k. Bezirksschulrath zur genauen Darnachachtung in Kenntnis gesetzt.

Gleichzeitig wird der k. k. Bezirksschulrath angewiesen, die im Vorjahre angeordnete Revision der allgemeinen Normallehrpläne derart vorzunehmen, dass dieselben in der im Jahre 1903 abzuhaltenden Landeslehrerkonferenz definitiv festgestellt werden können.

Der k. k. Landespräsident:
Hein m. p.

Zmes.

XLI

Kakor mi poročajo prijatelji s Štajerskega in kakor razvidim iz zakotnega lista „Slov. Gospodar“, so štajerski klerikalci besno napadli tamošno vrlo učiteljstvo, kar se bode ponavljalo na marsikaterem političnem shodu. Pela se bode stara pesem o pešanju vere in brezverstvu učiteljstva.

Katoliška duhovnika dr. Klasen in dr. Bumüller izdajata časopis „Das 20 Jahrhundert“, v katerem pobijata klerikalizem s katoliškega stališča in sta ultramontanstvo in klerikalizem označila takole: „Ultramontanstvo je ona smer v katoliški cerkvi, ki stoji na stališču, da treba siloma izpeljati verske in cerkvene predpise in sicer s pomočjo države ter smatra zategadelj državo za izvrševalni organ cerkve. — Zato ultramontanci ne ločijo politike in cerkve. Vero je možno siloma vpeljati le tedaj, če se ima politično moč države v rokah. Zato stremijo za politično nadvlado v državi. Za zgolj politične aspiracije se zlorablja vera, katera se kaže masi, kako je preganjana. Značilna je za ultramontance lažnivost. Ti ljudje niso odkritosrčni niti sami sebi, ker naglašajo le svetle strani cerkve in še bolj le dobre strani svoje stranke, v vsem drugem pa rabijo nepošteni zistem prikrivanja. Zato imajo mnogo „dobrih“ katolikov, katerih tajna moralična vrednost je v protislovju s kazanim katolicizmom.

Ti nosijo svoje versko prepričanje v mošnjičku. To so najčistejši farizeji. Pomanjkanje resnicoljubnosti in poštenosti je specifičen znak klerikalnega časopisja. Ultramontansko katoliško časopisje je surovo, zabavljajško, prostaško, in lažnivo ter moralično in intelektualno inferiorno. Karakteristično za ultramontance je tudi pretirano naglašanje cerkve mesto vere, pravice cerkve mesto dolžnosti vere in zunanosti mesto notranosti.“

Poglejte se v zrcalo: Korošec, Lampe, Pavlica, Gredolčiči et tutti quanti!

In najdejo se brumne dušice, kakor so v katoliškem društvu slov. učiteljic na Goriškem, ki hočejo menihu Ivanu Svetokrižkemu postaviti celo spomenik. Ali ga dobi tudi brat Fridolin?? Na zborovanju dne 8. junija je predavala predsednica o Kehru kot ravnatelju semenišč. Kaj brigajo učiteljice semeniški ravnatelji?! Slomškarice, ali ste padle na glavo ali vas luna trka??

C. kr. profesor Berbuč bi rad dobil v svoji profesorski službi popolen odpust, dokler ne dobi cele penzije. To je njegov ideal. Malce je že potipal na Dunaju, a so mu rekli, da tako hitro to ne gre, ker bi zbudilo preveč pozornosti, ker takih škandalov je še zdaj malo. Zato je bil grof Goëss zelo zadovoljen, da je prišel tak c. kr. pedagog v c. kr. deželni šolski svet.

Iu glej, nedavno je šlo za imenovanje učiteljic na dveh novih nemških razredih c. kr. dekliške vadnice. Za te dve mesti sta prosili tudi dve Slovenki — in sicer (o groza) dve klerikalki. Jedna je celo tajnica katoliškega društva učiteljic, jo proglašajo za najboljšo učiteljico v „Šol. Domu“, ima vse izpite tudi za nemške šole, povrhu celo izpit za meščanske šole, ima že dovolj prakse. Oče druge je znamenit tih sodelovalec v klerikalnih vrstah; vzgojena je na nemškem učiteljskem in nemščina jej gladkeje toče nego slovenščina. Njiju tekmovalki sta bili v vsakem oziru slabše kvalifikovani začetnici — toda trdi Nemki in dobili sta službi.

Da se je moglo izpeljati to namero, moral je jeden klerikalnih udov izostati in ta je bil: c. kr. profesor Berbuč, sicer „uradno“ zadržan. Grof Goëss je imel še zjutraj skrbne gube na čelu, pri odhodu pa je vesel dejal: Heute war ein schöner Tag für mich! Ich danke, ich danke! Slomškarice! to je vaše plačilo od vaših ljudij, c. kr. prof. Berbuč pa dobi v kratkem zaželjeni odpust v — svoje plačilo.

Jakličev pseudo — Leibblatt bruha v zadnji št. svojo jezico na „Učit. Tov.“ Uboga „podrta peč“! Kje pa si imela korajžo, ko te je ostro pogledal g. baron Hein? Zakaj si skrila hitro svojo piščalko? Grozno ste se blamirali, ker niste vedeli, kakšen bode konec vaše komedije in sedaj se zvijate, kakor črviček, ako stopiš nanj.

Po nerodnih škandalih v deželnem zboru, kakršne napravljajo le pijane barabe ali analfabeti, je tudi prošnja „Slov. učit. društva“ ostala nerešena. Da Slomškarji vržejo nekaj peska v očim svojim bedastim članom, piše „Slov. Učitelj“: „Prošnja zaboljšanje učit. plač „Slomškove zveze“ ni bila še predložena deželnemu zboru. Njen predsednik je hotel počakati nekoliko mirnejšega zborovanja, ker je bil mnenja, da je treba za odobravanje tega vprašanja, ki je tolike važnosti za vse učiteljstvo, mirnega časa, ko se parlamentarno delo vrši.“ Ali ni to hinavstvo? Fej! Podrta peč je hotela čakati mirnejšega časa, a je sama mir kalila s piščalko kakor pastirji na paši.

Vašim besedam velja rek: Wer glaubt, wird selig!

Rešetar.

Dopisi.

Kranjsko.

Iz Ljubljane. (Okrajna učiteljska konferencija.) Ker smo dali zadnji čas regulaciji učiteljskih plač nekoliko več prostora, zaradi tega smo morali odložiti konferenčna poročila, nekatere dopise in društvene vesti. Prav iz tega uzroka se je zakasnelo tudi poročilo o okrajni učiteljski konferenciji ljubljanskih slovenskih šol, ki se je vršila dne 19. junija v lepi, z zelenjem in podobami krasno okinčani mestni deklinški osemrazrednici in sicer pod predsedstvom novega c. kr. okrajnega šolskega nadzornika gosp. Antona Maierja. Konferencijo je počastil s svojo prisotnostjo c. kr. deželni šolski nadzornik g. Fr. Hubad ter prisostoval praktičnemu nastopu g. učitelja Fr. Marolta, kateri je obravnaval „domačo mačko“ po biologični metodi. Praktični nastop je trajal eno uro. Na to smo se podali vsi v krasno ozaljšano risalnico, kjer otvori g. predsednik konferencijo s prijaznim pozdravom na prisotne ter z iskreno željo, da bi bilo to zborovanje na uspeh in korist ljubljanskemu ljudskemu šolstvu. Svojim namestnikom imenuje g. nadučitelja Fr. Gabrška. Ko prebere g. nadzornik imena vseh tistih, ki imajo pravico prisostovati konferenciji, se izvolita per acclamationem za zapisnikarja gđc. Mira Dev, in gosp. K. Simon, overovateljem zapisnika se pa določita g. nadučitelj Jožef Maier in Janez Levec.

Po teh formalnostih je pričel g. nadzornik s svojim poročilom. Pri okrajnih učiteljskih konferencajih imajo nekateri gg. nadzorniki navado, da pri svojih opazkah glede nastopa posameznih učiteljev(ic) naštevajo navadno le slabe strani dotičnika, njegove napake in grehe. To je že tako zastarela šablona, da človeka že preje ušesa bole, preden začne g.

nadzornik s svojimi „opazkami“. N. pr. Na enej šoli mi ni dopadlo, da učitelj — — —. Zopet na drugi šoli sem opazil, da učitelj — — —. Na ta način gredo te „opazke“ vse po enem kopitu in to leto za letom. Le pogledjmo nekoliko konferenčna poročila zadnjih let v posameznih okrajih in videli bomo, da so si popolnoma podobna. Ene in iste napake se pri istih učiteljih leto za letom ponavljajo in objavljajo pri konferencajih. Nadzornikova naloga je, da te napake čim preje odpravi, zakaj šole se ne vzdržujejo zaradi učiteljev, ampak učitelji se nastavljajo zaradi šol. Le, če bo na ta način izvrševal vsakdo svojo nalogo, bo koristil svojemu narodu in povzdignil naše ljudsko šolstvo.

Popolnoma novo smer je pa ubral s svojim poročilom g. nadzornik Maier ter začel novo strujo, katero bi bilo želeti, da se udomači pri naših okrajnih učiteljskih konferencajih. V tem poročilu se niso naštevale napake, katere je ta ali oni učitelj zakrivil v šoli, ampak g. nadzornik Maier je na podstavi teh napak dajal učiteljstvu le utemeljene metodične migljaje, kako je treba učitelju postopati pri posameznih predmetih, da se doseže dober uspeh. Kakor pa že dandanes vse teži po napredku, prav tako tudi metoda v posameznih predmetih vedno napreduje. Zato mora pa učitelj, kdor hoče korakati z duhom časa naprej, tudi pridno prebirati in študirati novejšie metodične knjige. Dolgoletna praksa sama še ne napravi spretnega učitelja, če dotičnik ne čita novejših slovstvenih proizvodov, ki jih je rodila moderna pedagogika. Stari mežnarji so imeli za časa konkordatske dobe tudi dolgoletno prakso, a za svojo naobrazbo se niso brigali, zato jim je bila pa tudi edina in vsa metoda — palica. Nova šola je izbacnila palico iz šole, na nje mesto so pa stopili izobraženi učitelji in pedagoški pisatelji, kateri so dajali in še dajejo učiteljstvu potrebna navodila in nauke, kako naj nastopa učitelj v šoli, da doseže tisti cilj, katerega nam predpisuje novi šolski zakon. Naloga nadzornikov pa bodi, da temeljito proučujejo novejšie pedagoško slovstvo ter potem učiteljstvu pri konferencajih, ali pa tudi ob drugih prilikah nasvetujejo take vire, po katerih se učitelj potem naobražuje in napreduje v svojem poklicu. Take misli so vodile bržkone tudi g. nadzornika Maierja ter je n. pr. za pouk v spisju priporočal učiteljstvu: Der Aufsatz in der Volks- und Bürgerschule. Von Franz Frisch. Beiträge zur Methodik des Aufsatzunterrichtes. Pri naravoslovnem pouku prodira dandanes biologična metoda, katera uči, kako organična telesa žive. Da bi se učiteljstvo seznanilo s to najnovejšo metodo pri naravoslovnem pouku, zato priporoča g. nadzornik: Der Unterricht der Naturgeschichte an der Volks- und Bürgerschule. Eine Methodik dieses Unterrichtes auf moderner Grundlage. Von dr. Emanuel Witlaczil in pa: Über die Reformbestrebungen auf dem Gebiete des naturgeschichtlichen Unterrichtes von dr. Otto Schmeil.

Mislimo, da marsikom ustrežemo, če navedemo tudi mi ob tej priliki na tem mestu še par drugih v to stroko spadajočih virov. Zagrebški „Napredak“, glasilo „Hrvatskoga pedagoško-književnega zbora“ in „Saveza hrv. učil. društava“ je priobčil letos iz peresa Iv. Krmpotića v 21.—25. številki daljšo, prav zanimivo razpravo pod naslovom: Biološki momenat u prirodopisnoj obući. Dalje priporočamo prijateljem šolskega napredka: Die neuen Bahnen des naturkundlichen Unterrichtes von G. Partheil und W. Probst in pa: Methodik des naturgeschichtlichen Unterrichtes und Kritik der Reformbestre-